

ЧИГРИНА Галина Леонідівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального судочинства та аналітичної діяльності ННІ економічної безпеки та митної справи, Державний податковий університет, <https://orcid.org/0000-0002-4546-0145>

ДОПУСТИМІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Чигрина Г.Л. Допустимість використання штучного інтелекту у правоохоронній діяльності.

У статті визначені умови допустимості практичного використання висновків (рішень) штучного інтелекту у правоохоронній діяльності. Висловлено застереження, що залежно від обставин його конкретного застосування та використання, а також рівня технологічного розвитку штучний інтелект може створювати ризики та завдавати шкоди державним або приватним інтересам і основним правам фізичних осіб. Констатується допустимість використання систем штучного інтелекту та висновків (рішень) штучного інтелекту у правоохоронній діяльності як привід для проведення додаткової перевірки, але не підстава для прийняття визначального рішення правоохоронним та правозастосовним органом. Акцентується увага на тому, що системи штучного інтелекту допомагають приймати рішення працівникам правоохоронних органів, а не приймають рішення замість працівників правоохоронних органів. Аналізуються сучасні наукові погляди щодо використання систем штучного інтелекту у правоохоронній діяльності. Аналізуються керівні положення Проекту законодавчої резолюції Європейського Парламенту про пропозицію щодо регламенту Європейського Парламенту та Ради щодо встановлення гармонізованих правил щодо штучного інтелекту (Закон про штучний інтелект) та окремі нормативно-правові акти України у сфері розроблення та використання технологій штучного інтелекту. Робиться висновок про відсутність належного наукового обґрунтування допустимих меж (правових, етичних) використання висновків (рішень) штучного інтелекту у правоохоронній діяльності та брак спеціалістів, які можуть створювати та належним чином контролювати технології штучного інтелекту. Підтримується доцільність розроблення Етичного кодексу штучного інтелекту за участю широкого кола заінтересованих сторін, зокрема працівників правоохоронних органів. Констатується, що існує необхідність приведення чинного законодавства у галузі використання технологій штучного інтелекту у відповідність до міжнародних нормативно-правових актів та встановлених стандартів, зокрема щодо допустимості (прийнятності) використання висновків (рішень) штучного інтелекту у правоохоронній діяльності та підвищення рівня професійної підготовки спеціалістів для забезпечення сфери технологій штучного інтелекту кваліфікованими кадрами, здатними контролювати процес застосування технологій штучного інтелекту у правоохоронній діяльності.

Ключові слова: штучний інтелект, технології штучного інтелекту, правоохоронна діяльність, правоохоронні органи.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Штучний інтелект (англ. artificial intelligence, AI) (далі – ШІ) може зробити світ справедливим, демократичним, безпечним для життя. Але технології ШІ не можуть застосовуватися без контролю з боку людини. Якщо людством вчасно будуть визначені чіткі етичні та правові межі, в яких повинні розроблятися та впроваджуватися технології ШІ, життя на нашій планеті буде безпечним, а інтереси людей захищені. Не є винятком і правоохоронна діяльність. Допустимість практичного використання ШІ правоохоронними та правозастосовними органами також повинна мати чітко визначені критерії та межі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання допустимості практичного використання технологій ШІ правоохоронними органами України на часі. Це питання актуалізується умовами воєнного стану, дії особливого правового режиму в державі, переведенням діяльності правоохоронних органів у посилений режим роботи.

Але, на нашу думку, не зайвим буде враховувати застереження, які висловлюються окремими науковцями та правозахисниками щодо безконтрольного застосування технологій ШІ, зокрема і правоохоронними та правозастосовними органами. Так, Шевчук Т.А. та Свистун Я.В., узагальнивши погляди таких науковців та правозахисників, у своєму дослідженні звертають увагу на те, що правоохоронні органи вже використовують можливості ШІ у протидії злочинності на таких напрямках, як розпізнання обличчя, забезпечення

безпеки на дорогах, використання безпілотників, попередження кримінальних правопорушень та прогнозування можливості вчинення кримінальних правопорушень. При цьому зауважують, що ШІ також використовується для вчинення злочинів і становить безпосередню загрозу охоронюваним правам та законним інтересам людини, суспільства, держави [4]. Авторками акцентується увага на тому, що ШІ здатен до саморозвитку і може перетворитися на суперінтелект; у суперінтелекту можуть з'явитися свої власні потреби та цілі і він може бути менш людським, ніж розумний прибулець; суперінтелект може спробувати використати людей проти їх волі (наприклад, з метою одержання доступу до ресурсів); суперінтелект може забажати залишитися єдиним інтелектом навкруги; людина як система зручно згрупованих атомів може зацікавити суперінтелект як ресурс; людство не готове до зустрічі з суперінтелектом і ще не буде готове багато років. Робиться висновок, що людство повинно навчитися тримати штучний інтелект під достатнім контролем [4].

Зачек О.І., Дмитрик Ю.І. та Сенік В.В. справедливо вважають, що застосування ШІ в правоохоронній діяльності підвищує ефективність боротьби зі злочинністю, допомагає відстежувати злочинців та злочинні групи, визначати місцезнаходження злочинців, аналізувати відео- та аудіозаписи, а проаналізувавши великі обсяги інформації, виявляти можливі зв'язки між різними фактами, що можуть мати ключове значення для

розслідування злочинів. Але відсутність або недосконалість правового регулювання ШІ уповільнює процес застосування ШІ у правоохоронній діяльності [5].

Поєднуємо думку Яковець І.С., що системи штучного інтелекту повинні бути прозорими та відповідати законам, а бази даних не повинні використовуватися проти людини [6, с. 5]

Заслуговує на увагу американський сервіс розпізнавання облич Clearview AI, який наразі використовують українські правоохоронні органи, щоб ідентифікувати російських воєнних злочинців, осіб, причетних до викрадення українських дітей, колаборантів та інших представників окупаційних сил. База даних Clearview AI налічує понад 20 млрд зображень. Крім того, його алгоритм допомагає зіставляти обличчя людей з будь-якою базою даних, яку надає клієнт [10; 11].

Але технологія Clearview AI була визнана незаконною в Канаді, Австралії та деяких частинах Європи через порушення законів про конфіденційність. Clearview наразі продав своє програмне забезпечення місцевим відділам поліції та урядовим установам, включаючи ФБР та імміграційну та митну службу, обмежив свою базу даних обличчя у Сполучених Штатах насамперед урядовими установами та погодився не дозволяти більшості американських компаній мати до неї доступ. [10].

Зазначене свідчить про можливість і допустимість створення правоохоронними органами власної бази даних і, використовуючи алгоритм Clearview AI, зіставляти обличчя людей зі створеною правоохоронними органами базою даних.

Крім того, цей факт також свідчить на користь доцільності розроблення Етичного кодексу штучного інтелекту за участю широкого кола заінтересованих сторін, зокрема працівників правоохоронних органів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є науковий аналіз світових практик використання технологій ШІ правоохоронними органами та визначення меж допустимості використання ШІ у правоохоронній діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Принципи та завдання розвитку технологій ШІ в Україні на законодавчому рівні визнані одним із пріоритетних напрямків у сфері науково-технічних досліджень. Україна є членом Спеціального комітету із штучного інтелекту при Раді Європи, а у жовтні 2019 року приєдналася до Рекомендацій Організації економічного співробітництва і розвитку з питань штучного інтелекту (Organization for Economic Cooperation and Development, Recommendation of the Council on Artificial Intelligence, OECD/LEGAL/0449) [1]

Вітчизняним законодавством штучний інтелект (англ. artificial intelligence, AI) визначається як організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань,

моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань [1].

Європейський парламент 13 березня 2024 року схвалив перший у світі законопроект, відомий як AI Act чи Закон про штучний інтелект [2] (далі – законопроект), який регулюватиме розвиток систем ШІ та визначає перелік заборон для застосування цих технологій, зокрема у правоохоронній діяльності.

Законопроект спрямований на захист фундаментальних прав, демократії, верховенства права та стійкості навколишнього середовища від систем ШІ з високим ризиком, одночасно стимулюючи інновації та утверджуючи Європу як лідера в цій галузі. Регламент встановлює зобов'язання для ШІ на основі його потенційних ризиків і рівня впливу [7; 8].

Штучний інтелект визначається у законопроекті як сімейство технологій, що швидко розвивається, які можуть і вже сприяють широкому спектру економічних, екологічних і суспільних переваг у всіх галузях промисловості та соціальної діяльності. Шляхом покращення прогнозів, оптимізації операцій і розподілу ресурсів, а також персоналізації цифрових рішень, доступних для окремих осіб і організацій, використання ШІ може підтримувати, зокрема, соціальні програми, державні послуги, наприклад, у сфері управління інфраструктурою, управління кризами, безпеки, юстиції [2, поправка № 12 (3)].

Водночас погоджуємося з науковцями та правозахисниками, які вважають, що залежно від обставин його конкретного застосування та використання, а також рівня технологічного розвитку, ШІ може створювати ризики та завдавати шкоди державним або приватним інтересам і основним правам фізичних осіб, які наразі захищені правом Європейського Союзу (далі – ЄС). Така шкода може бути матеріальною чи нематеріальною, включаючи фізичну, психологічну, соціальну чи економічну шкоду [2, поправка № 14 (4); 3; 4]. Поєднуємо думки, що шкода від неконтрольованого використання ШІ може бути завдана не тільки членам ЄС, але і всім тим, хто проживає на Землі, включаючи довкілля, саму планету і навіть космічний простір.

Як вихід, пропонується сприяти розробці систем ШІ відповідно до цінностей ЄС. Союзу необхідно усунути основні прогалини та бар'єри, які блокують потенціал цифрової трансформації включно з нестачею цифрових кваліфікованих працівників та проблемами кібербезпеки [2, поправка № 17 (5-a)]. Перед Україною також стоять подібні завдання і вона стикається з аналогічними проблемами, зокрема у сфері кадрового забезпечення цього виду діяльності.

Зазначеним законопроектом [2] встановлені правила щодо використання систем ШІ, забороняються певні додатки ШІ, які загрожують правам громадян включно з системами біометричної категоризації на основі конфіденційних характеристик і нецільового збирання зображень обличчя з Інтернету або записів камер відеоспостереження для створення баз даних розпізнавання обличчя.

Так, на думку правозахисників, використання систем ШІ для віддаленої біометричної ідентифікації фізичних осіб у режимі реального часу в загальнодоступних місцях особливо порушує права та свободи заінтересованих осіб і може зрештою вплинути на приватне життя значної частини населення, викликати відчуття постійного спостереження; надає сторонам, які розгортають біометричну ідентифікацію в загальнодоступних місцях, позицію неконтрольованої влади та опосередковано перешкоджає реалізації свободи зібрань та інших фундаментальних прав, які є основою верховенства права. Технічні неточності систем ШІ, призначених для дистанційної біометричної ідентифікації фізичних осіб, можуть призвести до необ'єктивних результатів і до дискримінаційних ефектів. Це особливо актуально, коли мова йде про вік, етнічну приналежність, стать або обмежені можливості. Крім того, миттєвість впливу та обмежені можливості для подальших перевірок або виправлень у зв'язку з використанням таких систем, що працюють у «реальному часі», становлять підвищений ризик для прав і свобод осіб, яких стосується правоохоронна діяльність. Тому використання цих систем у загальнодоступних місцях повинно бути заборонено. Подібним чином слід заборонити системи ШІ, які використовуються для аналізу записаного відеоматеріалу в загальнодоступних місцях за допомогою систем дистанційної біометричної ідентифікації, якщо немає досудового дозволу на використання їх у контексті правоохоронної діяльності або коли це необхідно суворо для визначених цілей. Наприклад, обшук, пов'язаний з конкретним тяжким кримінальним правопорушенням, яке вже мало місце, і лише за умови досудового дозволу на здійснення такого обшуку [1, поправка № 41 (18)].

Чинний Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК України) дозволяє проводити обшуки тільки після початку кримінального провадження і тільки з дозволу слідчого судді (навіть у тих випадках, коли обшук проведено за невідкладних обставин – одержання дозволу слідчого судді є обов'язковим, одразу після закінчення обшуку) [9]. Отже, така вимога чинного законодавства України відповідає стандартам ЄС.

Згідно з положеннями законопроекту [2], використання систем ШІ з метою забезпечення правопорядку повинно бути заборонено, за винятком трьох вичерпно перелічених і вузько визначених ситуацій, коли використання є суворо необхідним для досягнення суттєвих суспільних інтересів, важливість яких переважає ризики.

Ці ситуації передбачають пошук потенційних жертв злочинів, у тому числі зниклих дітей; певні загрози життю чи безпеці фізичних осіб або терористичний акт; а також виявлення, локалізація, ідентифікація або судове переслідування виконавців або підозрюваних у вчиненні кримінальних правопорушень, зазначених у Рамковому рішенні Ради 2002/584/ІНА [3], якщо ці кримінальні правопорушення визначені в законодавстві цієї держави-члена і караються позбавленням волі або ордером на затримання на максимальний період

щонайменше три роки. Такий поріг для покарання у вигляді позбавлення волі або тримання під вартою відповідно до національного законодавства сприяє тому, що правопорушення має бути достатньо серйозним, щоб потенційно виправдати використання систем дистанційної біометричної ідентифікації «в реальному часі» [2, поправка № 42 (19)].

Щоб забезпечити відповідальне та пропорційне використання систем ШІ, також важливо встановити, що в кожній із цих трьох вичерпно перерахованих та вузько визначених ситуацій, слід враховувати певні елементи, зокрема щодо природи ситуації, яка стала підставою для запиту, і наслідків використання для прав і свобод усіх заінтересованих осіб, а також гарантій і умов, передбачених для використання. Крім того, використання систем дистанційної біометричної ідентифікації «в режимі реального часу» в загальнодоступних місцях правоохоронними органами повинно підлягати відповідним обмеженням у часі та просторі, беручи до уваги, зокрема докази або ознаки щодо загроз, жертви чи злочинці. Довідкова база даних осіб має відповідати кожному випадку використання в кожній із трьох ситуацій, згаданих вище [2, поправка № 43 (20)].

Кожне використання системи дистанційної біометричної ідентифікації «в реальному часі» в загальнодоступних місцях правоохоронними органами повинно підлягати чіткому та спеціальному дозволу судового органу або незалежного адміністративного органу. Такий дозвіл слід отримати до використання, за винятком належним чином обґрунтованих ситуацій терміновості, тобто ситуацій, коли необхідність використання відповідних систем є такою, що робить фактично та об'єктивно неможливим отримати дозвіл до початку використання. У таких екстрених ситуаціях використання повинно бути обмежене абсолютним необхідним мінімумом і підлягати відповідним запобіжним заходам і умовам, як визначено національним законодавством і в контексті кожного окремого термінового випадку використання самим правоохоронним органом. Крім того, у таких ситуаціях правоохоронний орган повинен прагнути якнайшвидше отримати дозвіл, водночас вказавши причини, чому вони не змогли подати запит на нього раніше [2, поправка № 44 (21)].

Як ми зазначили вище, національним законодавством України, зокрема чинним КПК України [9], подібні ситуації і процедури у більшості випадків врегульовані. Приведення змісту КПК України у відповідність до стандартів ЄС у сфері кримінального судочинства було належно оцінено нашими міжнародними партнерами у відгуку на цей нормативний акт, який набрав чинності у 2012 році. На вимогу часу КПК України постійно вдосконалюється, своєчасно реагуючи на зміни, зокрема і у сфері застосування технологій ШІ.

Крім того, законопроект акцентує увагу на доцільності передбачення, що таке використання ШІ на території держави-члена має бути можливим лише тоді і в тій мірі, в якій відповідна держава-член вирішила прямо передбачити можливість дозволити таке використання в своїх детальних нормах національного законодавства.

Отже, держави-члени залишаються вільними не передбачити таку можливість взагалі або передбачити таку можливість лише щодо деяких цілей, які можуть виправдати дозволене використання [2, поправка № 45 (22)].

На нашу думку, пропозиція ЄС привести національне законодавство країн щодо можливості використання систем ШІ, зокрема щодо застосування системи дистанційної біометричної ідентифікації у правоохоронній діяльності, у відповідність до положень законопроекту (Регламенту) буде сприяти більш ефективній протидії злочинності на міждержавному рівні.

Системи ШІ, які використовуються правоохоронними органами або від їх імені для прогнозування, профілів, або оцінки ризиків на основі профілювання фізичних осіб, або аналізу даних на основі особистих рис і характеристик, включаючи місцезнаходження особи або минулу злочинну поведінку фізичних осіб, або груп осіб з метою прогнозування виникнення або повторення фактичного або потенційного кримінального(-их) правопорушення(-ь), або іншої кримінальної соціальної поведінки чи адміністративних правопорушень, включаючи системи передбачення шахрайства, мають особливий ризик дискримінації щодо певних осіб або груп осіб, оскільки вони порушують людську гідність, а також основний правовий принцип презумпції невинуватості. Тому такі системи штучного інтелекту повинні бути захищені [2, поправка № 50 (26-a)].

Україною вже передбачені подібні запобіжники у чинному КПК України. Так, докази, які стосуються судимостей підозрюваного, обвинуваченого або вчинення ним інших правопорушень, що не є предметом цього кримінального провадження, а також відомості щодо характеру або

окремих рис характеру підозрюваного, обвинуваченого є недопустимими на підтвердження винуватості підозрюваного, обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення (частина 1 статті 88 КПК України) [9]. Отже, Україна активно приводить своє законодавство у сфері кримінального судочинства у відповідність до стандартів ЄС, враховуючи також світовий досвід, що свідчить про підтримку демократичних цінностей та щирі наміри нашої держави стати членом ЄС у якомога коротший термін.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, вважаючи використання технологій ШІ у правоохоронній діяльності допустимим і доцільним, пропонуємо враховувати таке:

- системи ШІ допомагають приймати рішення працівникам правоохоронних органів, а не приймають рішення замість працівників правоохоронних органів;
- висновки (рішення) ШІ доцільно використовувати як привід для проведення додаткової перевірки, але не підставу для прийняття визначального рішення правоохоронним та правозастосовним органом;
- існує необхідність подальшого приведення чинного вітчизняного законодавства у галузі використання технологій ШІ у відповідність до міжнародних нормативно-правових актів та встановлених стандартів, зокрема щодо допустимості (прийнятності) використання висновків (рішень) ШІ у правоохоронній діяльності та підвищення рівня професійної підготовки спеціалістів, які забезпечують сфери використання технологій ШІ;
- тільки висококваліфіковані кадри здатні розробляти безпечні алгоритми дій для систем ШІ та ефективно контролювати процес застосування технологій ШІ для потреб правоохоронної діяльності.

Література.

1. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 1556-р від 2 грудня 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>.
2. Проект законодавчої резолюції Європейського Парламенту про пропозицію щодо регламенту Європейського Парламенту та Ради щодо встановлення гармонізованих правил щодо штучного інтелекту (Закон про штучний інтелект) та внесення змін до деяких законодавчих актів Союзу (COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD)) (Звичайна законодавча процедура: перше читання). URL: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2023-0188_EN.html.
3. Рамкове рішення Ради 2002/584/JHA від 13 червня 2002 року про європейський ордер на арешт і процедури передачі між державами-членами (ОВ L 190, 18.7.2002, с. 1). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b17#Text.
4. Шевчук Т.А., Свистун Я.В. Використання штучного інтелекту у протидії злочинності. *Вісник кримінологічної асоціації України*. 2021. № 2 (25). С. 128-134.
5. Використання технологій штучного інтелекту у протидії злочинності: матеріали наук.-практ. онлайн-семінару. 2020. Харків: Право, 2020. 112 с.
6. Зачек О.І., Дмитрик Ю.І., Сенік В.В. Роль штучного інтелекту в підвищенні ефективності правоохоронної діяльності. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2023. № 3. С. 148-156.
7. Закон про штучний інтелект: євродепутати ухвалили знаковий закон. Новини. Європейський Парламент. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240308IPR19015/artificial-intelligence-act-meps-adopt-landmark-law>.
8. Satariano A. Europeans Take a Major Step Toward Regulating A.I. URL: <https://www.nytimes.com/2023/06/14/technology/europe-ai-regulation.html>.
9. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України № 4651-VI від 13.04.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
10. Mac R., Hill K. Clearview AI settles suit and agrees to limit sales of facial recognition data-base. *NY Times*. 2022. URL: <https://www.nytimes.com/2022/05/09/technology/clearview-ai-suit.html>.
11. Facial Recognition Goes to War. *NY Times*. 2022. URL: <https://www.nytimes.com/2022/04/07/technology/facial-recognition-ukraine-clearview.html>.

References.

1. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku shtuchnoho intelektu v Ukraini: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy. (2020). [On the approval of the Concept of the Development of Artificial Intelligence in Ukraine: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine]. № 1556-r dated December 2, 2020. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>.

2. Projekt zakonodavchoi rezolutsii Yevropejs'koho Parlamentu pro propozytsiiu schodo rehlamentu Yevropejs'koho Parlamentu ta Rady schodo vstanovlennia harmonizovanykh pravyl schodo shtuchnoho intelektu (Zakon pro shtuchnyy intelekt) ta vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Soiuzu (COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD)) (Zvyhajna zakonodavcha protsedura: pershe chytannia). [Draft legislative resolution of the European Parliament on the proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on the establishment of harmonized rules on artificial intelligence (Artificial Intelligence Law) and amending certain legislative acts of the Union (COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021 /0106(COD)) (Ordinary Legislative Procedure: First Reading)]. Available at: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2023-0188_EN.html.

3. Ramkove rishennia Rady 2002/584/JHA vid 13 chervnia 2002 roku pro ievropejs'kyj order na areшт i protsedury peredachi mizh derzhavamy-chlenamy (OV L 190, 18.7.2002, s. 1). [Council Framework Decision 2002/584/JHA of June 13, 2002 on the European arrest warrant and transfer procedures between member states (OJ L 190, 18.7.2002, p. 1)]. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b17#Text.

4. Shevchuk, T.A., Svystun, Ya.V. (2021). «The use of artificial intelligence in the fight against crime». *Visnyk kryminolohichnoi asotsiatsii Ukrainy*. № 2 (25). pp. 128-134.

5. (2020). «The use of artificial intelligence technologies in combating crime». [Vykorystannia tekhnolohij shtuchnoho intelektu u protydii zlochynnosti]. Proceeding of the Materials of the nauk.-prakt. onlajn-seminaru. Pravo. Kharkiv. Ukraine.

6. Zachek, O.I., Dmytryk, Yu.I., Senyk, V.V. (2023). «The role of artificial intelligence in increasing the effectiveness of law enforcement activities». *Naukovyj visnyk L'vivs'koho derzhavnogo uniwersytetu vnurishnikh sprav*. № 3. pp. 148-156.

7. Zakon pro shtuchnyy intelekt ievrodeputaty ukhvalyly znakovyj zakon. Novyny. Yevropejs'kyj Parlament. [Law on Artificial Intelligence: MEPs passed a landmark law. News. European Parliament]. Available at: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240308IPR19015/artificial-intelligence-act-meps-adopt-landmark-law>.

8. Satariano, A. Europeans Take a Major Step Toward Regulating A.I. Available at: <https://www.nytimes.com/2023/06/14/technology/europe-ai-regulation.html>.

9. Kryminal'nyj protsesual'nyj kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy. (2012). [Criminal Procedure Code of Ukraine: Law of Ukraine]. № 4651-VI dated April 13, 2012. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

10. Mac, R., Hill, K. (2022). Clearview AI settles suit and agrees to limit sales of facial recognition data-base. NY Times. Available at: <https://www.nytimes.com/2022/05/09/technology/clearview-ai-suit.html>.

11. Facial Recognition Goes to War. NY Times. (2022). Available at: <https://www.nytimes.com/2022/04/07/technology/facial-recognition-ukraine-clearview.html>.

Abstract.

Chyhryna H. Permissibility of using artificial intelligence in law enforcement activities.

The article defines the admissibility conditions for the practical use of conclusions (solutions) regarding artificial intelligence in law enforcement activities. A warning was expressed that depending on the circumstances of its specific application and use and the level of technological development, artificial intelligence may create risks and harm state or private interests and the fundamental rights of individuals. The admissibility of using artificial intelligence systems and conclusions (decisions) of artificial intelligence in law enforcement activities is established as a reason for conducting an additional check but not a basis for making a decisive decision by a law enforcement and law enforcement body. Attention is focused on the fact that artificial intelligence systems help law enforcement officers make decisions and not make decisions instead of law enforcement officers. Modern scientific views on using artificial intelligence systems in law enforcement activities are analyzed. The guiding provisions of the draft legislative resolution of the European Parliament on the proposal for the regulation of the European Parliament and the Council on the establishment of harmonized rules on artificial intelligence (Law on artificial intelligence) and separate legal acts of Ukraine in the field of development and use of artificial intelligence technologies are analyzed. It is concluded that there needs to be a proper scientific substantiation of the permissible limits (legal, ethical) of the use of conclusions (decisions) of artificial intelligence in law enforcement activities and the lack of specialists who can create and properly control artificial intelligence technologies. The expediency of developing the Code of Ethics for artificial intelligence with the participation of a wide range of interested parties, including law enforcement officers, is supported. It is noted that there is a need to bring the current legislation in the field of using artificial intelligence technologies into compliance with international legal acts and established standards, in particular regarding the admissibility (acceptability) of using the conclusions (decisions) of artificial intelligence in law enforcement activities and increasing the level of professional training of specialists to provide the field of artificial intelligence technologies with qualified staff capable of monitoring the process of applying artificial intelligence technologies in law enforcement activities.

Keywords: artificial intelligence, artificial intelligence technologies, law enforcement activities, law enforcement agencies.

Стаття надійшла до редакції 15.03.2024 р.

Бібліографічний опис статті:

Чигрина Г.Л. Допустимість використання штучного інтелекту у правоохоронній діяльності. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2024. № 2. С. 6-10.

Chyhryna H. Permissibility of using artificial intelligence in law enforcement activities. Actual problems of innovative economy and law. 2024. No. 2, pp. 6-10.

УДК: 35.07(477+73); JEL classification: D73; H40; H83

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-2-2>

КОВАЛЬЧУК Микола Миколайович, аспірант кафедри державного управління, Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, <https://orcid.org/0000-0003-0304-8088>

КАПАЦІТЕТ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА СПРОМОЖНІСТЬ ДЕРЖАВИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ УКРАЇНИ ТА США

Ковальчук М.М. Капацітет системи публічного управління та інституціональна спроможність держави: порівняльний аналіз України та США.

У сучасному світі, де швидкість змін та глобальні виклики вимагають від держави не лише реактивності, а й прогностичної здатності, капацітет системи публічного управління виступає як ключовий фактор успіху. У статті автор